

derea unitară a tuturor orașelor săsesul. Frații noștri din Sibiu și din alte locuri nu se vor supăra, decât acum Brașovul va merge înainte în chestiunea aceasta. Dér unitatea procedurii noastre nu se va conturba nici prin trimiterea unei deputații la Regele, căci s'a condiționat, ca numai în unire cu alte orașe săsescul să se trimetă eventual această deputație. Părinții noștri s'au adresat adese-ori la tron și la dietă. Maghiarii ne pot contesta acest drept, sper însă, că nu se va afla nici un Sas, care va admite, că n'am avé drept la aceasta. Noi, bărbații liberi, putem să mergem mai departe decât magistratul, asupra căruia se va fi exercitat deja multă presiune în această chestiune. Cunoșcând magistratul a făcut totuși acea propunere, este onore pentru el și-i suntem mulțumitori. Conteză, că vor fi primite și amendamentele sale. (Aplause sgomotose și repetite).

Fișcalul comunal Reich stăruie, că de-orece în legea comunală nu se vorbește de dreptul de-a face reprezentații la dietă, să se facă pașii necesari, ca congregația comitatensă să se întrunească și să facă ceea ce dorim noi.

Christof Gusbeth, director al școlii reale, este pentru propunerile lui Lurtz. Ceea ce propune Reich se poate adăuga ca înăsprire și este de dorit, ca atacul ce se planuează în contra noastră să fiă aspru respins.

Mulțimesce Românii pentru conlucrarea lor și dă expresiune convingerei, că nici-odată n'ar fi ajuns lucrurile așa departe cu noi, decât naționalitățile ar fi mers tot-deuna mână în mână.

În patria noastră, se dice, trăesc 7 milioane de Maghiari. Ați vrea să-i ved pe acești 7 milioane, dér fiă. Tot mai rămân încă peste 10 milioane de Nemaghiari. Unde sunt reprezentații acestor Nemaghiari în dietă? Afară de cei 13 deputați sași ai noștri nu mai sunt alții. Sunt ore cecelealte naționalități așa de insuficiente pentru Maghiari, încât să voiescă a renunța de bună voie de-a avé reprezentații lor proprii? Nu, ci soții foarte bine, că cu forța li-s'au impus deputați maghiari.

Ca să ilustreze mult laudata libertate și frățietate maghiară, intrăbă, unde este vre-o universitate pentru Germani și cecelealte popore, unde sunt școlile cu limba germană și română, ce trebuie să le susțină statul după lege chiar? Românii ne vor pute spune, cum lor, în mai multe cazuri, nu li-s'a iertat de a-și înființa școlile cu proprii lor bani, ér Slovaciilor li-s'au confiscat chiar școlile sub pretexte de nimic. Budapesta este în parte mare încă și ați un oraș german. S'au zidit ore aici școlii pentru copiii germani? Nu! Ci și pe cele ce existau mai înainte le-au închis. S'a subvenționat undeva vre-o societate teatrală germană?

De vom avé în vedere, că pentru anul viitor, când va fi jubileul regelui, se lucrăză cu vapor pentru maghiarizarea numelor Nemaghiarilor, trebuie să exclamăm: sunt mijloace ticăloșe cu cari se lucrăză în direcția aceasta și cari se vor răsbuna încă amar.

La această stare de lucruri pörtă însă vina și atitudinea de până acum a naționalităților. S'ar pute dice chiar, că acestora nu merită să le mērgă mai bine, decât le merge. În viitor însă vom avé datoria de-a ne întrepune pretutindeni pentru dreptul nostru. Dacă acum nu ne succede a împiedea aducerea legii plăcuite, vom lucra mereu, ca această lege să se delătore. Ceea ce în Rusia cea mare și puternică s'au încercat numai ici și acolo, aceea voiesc s'o facă acum în totă Ungaria.

Vorbitorul recomandă încă-odată primirea celor trei propuneri.

Mai vorbește ca ultimul in scris la cuvânt Dr. Zakariás, care polemizăză, cu aceeași navitate îndrăsnită, cu antevorbitorii. El e mereu intrerupt prin semnele cele mai veditate de desaprobarie și prin risete ironice când își da silința să apere politica maghiarismului față de invinurile îndreptate în contra-i.

În fine raportorul mai recomandă încă

odată propunerea magistratului, asupra căreia urmēză votarea.

Propunerea se primesce de toți cei de față, afară de Maghiari. Tot-odată primarul Jacobi declară, că nu pôte să pună la votare amendamentele lui Dr. Lurtz. Dr. Lurtz, susținut de aprobările covârșitoarei majorității, rógă pe primar să pună la votare și propunerile sale, cari nu cuprind nimic ilegal. De va ceda dorinței reprezentanței, își va câștiga numai un titlu de recunoștință înaintea ei.

În cele din urmă primarul cedeză, și pune la vot amendamentele lui Lurtz, deși nu-și pôte ascunde nedumerirea. Au fost primite apoi și aceste amendamente, votând éráși toți membrii sași și români împreună pentru ele. A urmat votare nominală asupra propunerii de-a se admite recursul numai *extra-dominium*. Din partea maghiară Dr. Zakariás anunță recurs în contra amendamentelor.

După încheierea ședinței, primarul Jacobi fu însoțit de numeroși membri ai consiliului comunal, în semn de onore, până la locuința sa.

Rusia și România. Cunoscutul organ al cancelariei ruse, *„Le Nord“*, dă în ultimii număr următoarea interesantă notă:

„Îngrijirile și neliniștea țărilor din Viena și Pesta în privința viitoare vizite a regelui Carol al României la curtea Rusiei, nu sunt de loc justificate. Ele au mai cu semn aerul de a se teme, că din această vizită să nu rezulte cumva un tratat de alianță între Rusia și România.

„Rusia și România nu au trebuință de nici un tratat de alianță pentru a continua raporturile frățesci, ce întrețin de pe timpul domniei lui Petru Cel Mare. Regele Carol va găsi la Petersburg, fără a vorbi despre numeroșii frați de arme cu cari El a luptat pentru independența țerei sale, primirea ce se datoroșce Suveranului unui Stat amic și unei națiuni coreligionare cu Rusia“.

Din Austria.

A dona și după căderea lui Badeni, s'a și compus noul ministeriu austriac, a cărui listă am comunicat-o în numărul nostru de ieri.

Impresia generală e, că cu totă schimbarea ministerială, situația gravă din Austria va rămâne aceeași, ca înainte de căderea lui Badeni. Cehii și Polonii țin încă strins unită lângă alții. De aici provine, că pentru Galiția, nu s'a putut afla încă un ministru.

Prospectele parlamentare ale noului cabinet nu sunt tocmai strălucite. Singura speranță a lui Gutsch e, că la oas decât îi va succede să mulcomesească în ore-care chip pe Nemții opoșionali în chestiunea ordonanțelor de limbă, atunci va pute să voteze și provisoriu pe cale parlamentară.

Noul guvern, ca ministeriu de funcționari, își ține de datoriă de a sta pe basă constituțională, ocolind a-se espune scandalelor din zilele ultime. În program el și-a înscris încheierea pactului și votarea provisorului. Dacă acesta nu-i va succede pe cale parlamentară, atunci va aplica regulamentele, ce-i stau la dispoziția. Guvernul va căuta să se arate independent atât față de majoritate, cât și față de minoritate. El va ține conferențe cu șefii cluburilor din parlament.

O soire foarte sensațională sosește din cercurile parlamentului vienez. Tote grupurile parlamentare germane, începând cu creștinii-socialiști și până la marii proprietari, s'au unit într-o singură partidă *coalitionistă*. Noua partidă își ține deocamdată în secret programul.

Despre turburările din Praga se scriu următoarele: Capitala boemă a fost, în sēra de 30 Noevre, teatrul celor mai mari de-

monstrații. Universitarii cehi la început s'au purtat liniștiți. Mai târziu însă turburările au luat proporții uriașe. Imensă masă de popor traversa stradele principale cântând cântece naționale cehi și batjocurind pe Nemți. Demonstrații au spart ferestrele palatului-Salm, ér palatul baronului Aerenthal l'au devastat grozav. Au spart apoi rēnd pe rēnd ferestrele dela tote institututele germane. Sēra cătră 10 ore o cetă de 600 ómeni au bombardat redacțiile țărilor *„Bohemia“* și *„Prager Tagblatt“*.

Poliția și miliția au arestat pe 50 de demonstrații. E temere, că demonstrațiile se vor repeți în stil și mai mare.

Comitetul partidei Cehilor tineri a lansat cătră poporul ceh următorul *manifest*:

A urmat éráși o schimbare atât de neașteptată și politicesce atât de surprinzătoare, ca și care adese-ori deja a sguduit bazele imperiului. Adversarii noștri naționali și politici din timpuri străvechi s'au nisuit, să constringă la rol subaltern pe reprezentanții istorici al țărilor coronei boeme și nisuința acesta s'a prefăcut în cea mai dură siluire tocmai atunci, când au redat éráși limbii cehice o parte a drepturilor ei. Această siluire se îndreptă direct în contra baselor existenței noastre naționale și pe-un moment ea și-a și ajuns scopul, nici-odată însă nu va avé astfel de efect, care ar sgudui poziția solidă a națiunii noastre, nici nu pôte avé o astfel de urmare, decât poporul ceh va rămâne credincios tradițiilor sale istorice și va ține tare la programul lui național.

În istoria noastră politică s'a ivit un *moment critic*. În astfel de cazuri nimeni nu-i este iertat a afla pe poporul ceh nepregătit, neorientat și deprimat. Legăturile de putere cehi miraculoșe, cari de atâtea ori au respins cu victorie atacurile adversarilor, trebuie folosite spre noue oboseli și lupte noue. În conștiința marelor răspunderi deputații cehi nu vor întrelăsa nimic din ceea ce este necesar pentru binele poporului nostru, de alta parte însă poporul ceh întreg trebuie să se unesă, să-și espriime tare voința sa și nu-i este iertat a suferi, ca asupra dreptului să invingă forța, asupra dreptății să triumfeze nedreptatea. Nu scim, ce va urma în zilele viitoare și nu scim, că ce urmări va pute să aibă întorsătura politică, ce se pôte esperiajacom în Viena. Atât însă putem declara înainte, că dacă poporul ceh va fi din nou *provocat la luptă*, va primi lupta aceasta cu voință tare și nu ne vom lăsa, până ce nu vom duce lupta cu victoria la sfirșit.

Mesagiul tronului german. Alaltăieri s'a deschis în Berlin adunarea imperiului printr-o vorbire a împăratului Wilhelm II. Mesagiul, între altele, declară, că problema de căpetenie a noii sesiuni parlamentare este sporirea și întărirea flotei germane de răboiu. E proiectat să se cēra un credit de 482.000.000 mărci pentru construirea de năi, sumă, care ar fi să se acopere în două rate. Contra acestui credit, opoșia germană a pornit o mare și agitată mișcare.

Împăratul făcēnd amintire de vizitele dela Peterhoff și Budapesta dise: Raporturile noastre politice cu statele străine sunt *hotărât îmbucurătoare*. Întēnirea mea cu domnitorii aliați și amici, precum și primirile strălucite și binevoitoare, ce am întēmonat cu ocazia vizitelor mele dela Peterhoff și Budapesta, imi dau o nouă *ch-zășie* prețioșă pentru acesta. Tote semnele mă îndreptătesc la speranța, că cu ajutorul lui Dumnezeu putem aștepta și pe viitor desvoltarea pacifică și amicală a Europei și a patriei germane.

SCIRILE DILEI.

— 20 Novembre. v.

Monument lui Visarion Roman. Direcțiunea „Albine“ a hotărât, precum știm, ridicarea unui monument la mormântul lui

Visarion Roman, primul director al „Albinei“ Monumentul a și fost ridicat zilele acestea. El are forma unui obelisc, e înscris din sienit de Svedia de colóre neagră, e așezat pe un pedestal de cărămidă și e îngrădit cu grății de fier. Monumentul și lucrările din jurul lui, cum spune „T. R.“, au costat 628 fl.

Persecuții pentru tombola dela București. Ni-se scrie, că în ziua de 29 Noevre n. o., învățătorul Teodor Țiglaru din Șinea mică a fost citat la *fișolghirēul din Mediaș, fiind acusat, că a colectat obiecte pentru faimōsa tombola, ce se inițiasc anii trecuți la București în favorul celor întemnițați pentru Memorand.* Întrebat, dacă este adevărat, că a adunat obiecte, pentru care scop le-a adunat și cui le-a trimis învățătorul mărturisii, că obiectele le-a adunat soția sa Maria, împreună cu Fira Vișe, ér el (învățătorul) le-a expedat la Brașov pe adresa domnișorei Tulia Stănescu. Acesta o probă d-l învățător Țiglaru cu recepșia postală, declarând tot-odată, că primesce totă răspunderea.

Doctorat în științele filosofice. Afiam, că compatriotul nostru, d-l George Moroianu, licențiat al Academiei comerciale din Anvers și absolvent al școlii de științe politice din Paris a depus săptămāna trecută la universitatea din Tübingen doctoratul în științele economico-politice *cum laude*. — Sincerile noastre felicitări.

Predici: În Biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheit va predica *Dumineca în 23 Noevre v. părintele Dr. Vasile Saftu.*

Tifus. Din Făgăraș se scrie, că între miliția de-acolo a izbucnit tifusul. De odată au fost transportați în spital *opt soldați*. Causa, se dice, ar fi apa din fântāna cāsarmei. S'a orit folosirea apei din aceea fântānă.

Maior și Șincai „Șecii rumunisați“! Cine nu știe încă, cum fac Ungurii istorii, n'are decât să cetăsoască „studii istoric-literare“, ce-l publică fōia catolică *„Alkotmány“* în numărul său dela 1 Decemvre n. Pentru ilu-trare relevăm din admirabilul „studiu“ al lui „Alkotmány“ numai „descoperirea“, după care nemnitorii noștri istorici *George Șincai și Petru Maior au fost „Șecii rumunisați“!* Despre preoții din secolul al 17-lea ai Romānilor dice, că ei au fost *slavi*, din care causă cărțile bisericesci ale Romānilor din acele timpuri s'au tinărit cu litere cirilice și nu cu litere latine etc. Între bărbații fruntași ai literaturii noastre însăși alături cu Cipariu, Eminescu, Hermozachi, Barițiu etc. — ne *Alajos György, Lauran Agoston, Moldován Gergelyi* etc. Dacă n'am avé de-a face cu nisea Unguri, ar trebui să ne mirăm, că în secolul al 19-lea e posibil să se publice în organul unui partid politic, cum este „Alkotmány“, nisea prostii atât de mari, fără ca redactorii lui să fiă internați în vre-o casă de nebuni.

Promovare. Din Clușina ni-se scrie, că în 27 Nov. n. d-l *Ioan Gh. ție*, cand. adv., a fost promovat la gradul de doctor juris la facultatea de drept a universității de-acolo.

Nenorocire pe linia ferată. Din Varșovia se telegrafăză: În 30 Noevre n. o. la 6 și 1/2 ore dimineața s'a întēmolat o mare nenorocire în gara din Ilusis (Rusia). Causa a fost, că un tren de bagaj din eróre a fost îndreptat pe o linie, pe care tocmai sosi în gară un tren de persoane, cu care se ococi Văgōnele trenului de persoane au fost zdrobite și un-spre-dece persoane au murit, ér 12 au fost gran răniți. Răniții au fost transportați în spitalul din Varșovia. Croștarea s'a pornit imediat.

4. Un mijloc de casă ieftin. Pentru regularea și conservarea unei mistuirii bune se recomandă cunoscutele prafuri Seidlitz ale lui Moll. Cutii originale 1 fl. bucata. Se pôte căpăta ținic prin postu de cătră farmacistul A. Moll, liferențu curții în Viena Tuchlauben 9. În farmacie din provincia să se cēra preparatul lui Moll provēdūt cu marca de contravenție și subscriere.

Serata universitarilor români din Clușiu.

Clușiu, 30 Nov. 1897.

In seara zilei de 27 Novembre n. c. s'a ținut prima serată din acest an în localitățile casinei.

A fost de față cea mai mare parte a inteligenței din Clușiu. Programul a fost variat și destul de bogat. Cuvintele pline de entuziasm ale lui Justin Pop, cu cărți în formă și espunere bine aleasă și potrivită bineventeză inteligența prezentă, sunt efluxul însuflețirii adevărate, ce tot-déuna a caracterizat inima acestui inteligent membru al tinerimei; tot așa de mare efect a produs și prologul ocașional al d-lui Alexandru Vasile, stud. jur. primit cu aplauze lungi din partea publicului.

Etă acest:

Prolog.

Treptat se surse a vieții vale,
In care faptele se varsă 'n sîr;
Bătrânii vor să-și dea popas în cale,
Căci tinerii le-astern un suvenir; —
Ei bat în pîrta artei triumfale
Pătrunși de-al muselor duioș delir,
Și scutură cu-atât de sfântă muncă
O florie pe-a literaturii luncă.

Cântările Eratei visătoare

Cu tonuri mistice 'n aur străbat,
Din sferele perfecției ou sôre
Ne sună 'n echo tainic cadentat;
Pe cînd vibrăză 'n glasuri plătitoare
Mărirea nămului de mult cercat,
Nu-i inima și suflatul airea.
Căci ne înalță — ambițiul, iubirea!

Insuflețirea tainică se întinde,

Căci peptul tinerimei bate sfînt
Și 'n lupta pentru lauri se aprinde
Și 'n joc fantastic saltă cu avînt; —
Un ideal de farmec o cuprinde,
Să cheme musa cu surisul blînd;
Ea luptă pentru a științei artă:
Și năsuința nu i-a fost deșartă!

Căci pasul vremii, falnică dovadă

De-a 'nsuflețirii duch nemuritor,
In stihuri de lumină vă arată,
In prosă mîndră al gândirii sbor.
Voi, cari vă ostentăți la serată,
Ve-ți asculta 'n răgaz pe 'ncepător, —
Și tinerimea universitară
Voios vă salută 'n astă sêră.

Ce priveșce corul tinerimei pot să dic, că multămită agilității conducător, Dr. Liviu Tempea, în scurt timp, mai ales decă se va perfecționa încă și ca cor bisericos, va fi unul dintre cele mai bune și disciplinate coruri române. Decă luăm în considerare dexteritatea, abilitatea și însuflețirea, ou care Drdul Tempea, genialul musical, își organizează corul, nu putem decăt să-l felicităm ou cea mai mare bucurie, căci deja până acum a avut succes strălucit, producînd un efect nespus de bun, și avem să ne așteptăm la rezultatele cele mai îmbucurătoare, cari fac onore nu numai d-sale, ci întregii tinerimi universitare. Tenorul I e drept, că lasă de dorit; nu dică decăt ca și cum la tenor nu s'ar afla puteri: eu dic numai *relativ*, adeocă față ou puterile din basso (de es. Bodea, Ghelner, Mălain), cari sunt puternice, recerînd astfel ca și tenorul să fie mai tare. De-altminte, eșecutarea celor două quarteturi: ale lui Vidu precum și al lui Dima, au fost atât de bună și corectă, încăt publicul în cântat de succesul lor de trei-ori a rechiamat corul, răsplătînd și pe conducător ou cele mai vii aplauze.

Dueturile în violină eșecutate de Al. Simonescu și Virgil Pop au fost primite ou vii simpatii din partea publicului, fiind ambii violiniști dexteri și agili în musica clasico, mai ales Simonescu eșcolăză ou jocul său grațios și e meșter în manuearea arcului; frumoșele lui recorduri au captivat întreg publicul. După „Symphonie concertante“ (Dauola), la insistențele publicului, a mai eșecutat și „Sonvenir de Mehadia“. De loc n'am putut însă înțelege, că în ce chip vine în programa „Schubert'sche Lieder“ al lui Bilse: ore noi Români n'am avé o musică

desvoltată în acest ram?! După al doilea duett Virgil Pop ou eșecutarea unei doine, ce 'mi scapă din memorie, a secerat aplauze șgomotose. In genere ambi violiniști au prestat succesele cele mai strălucite.

Consolarea (de Dicker) voce solo eșecutată de Ioan Giurgiu, acomp. pianino Dr-d. Tempea; apoi declamarea frumoșei poesii de Coșbuc: *Țiua învierii* de G. Re pede au plăcut foarte mult publicului.

Punctul 6. a programei a fost „Lirica și liricii români“, disertație de Emil Sabó; temă bine aleasă și foarte isteț lucrată, afară de partea din urmă (Alexandri, Coșbuc, Eminescu) unde mi-se pără mai ca un studiu critic? Până în fine a fost ascultată cu deosebit interes și îndelung aplaudată, marele efect il demonștră și felicitațiile călduroșe din partea tuturor.

Nu așa însă „Surugiul“ de Alexandri, predat de I. Mezin. A produs și haz destul, nu e vorbă, însă de ar vedé ferocitul Alexandri, cum figura sa marcantă surugiul veritabil de poștă, ou opinii, suman și brău, ou căciula și ou luleaua în gură, desperat și ou fața amară de necazurile vieții, stă plictisit și-și povestesc — ca Româniul — necazurile și „esperințele“ mai plîngînd, mai cântînd și apoi érá-și suspinînd și în urmă vesel ou luleaua aprinsă, — repet, decă ar vedé Alexandri acătă figură hazlie a lui în redingotă, lac, „fifio“, cu frieră à la Felix Faure, elegant și „salonmășig“, cum a fost juristul Mezin, s'ar spăria de sigur. Predarea, în sine, a fost foarte corectă, și denotă un talent deosebit al d-lui Mezin în acătă privință a și fost aplaudat de public: însă trebuie să-l redăm, căt se pôte mai marcată *figura* cea veritabilă. Pentru-că de es. „diurnistul“ dela varmeghie al lui Bredicean, cum s'ar presenta, decă ar fi predat în „dismagyar“ pretios ou petrii scumpe și ou oșme ou pînteni de aur? — chiar ca surugiul lui Alexandri în redingotă, după moda cea mai prospătă de Paris. In ce priveșce succesul moral, sincerele mele felicitații!

Aleco.

In penibila cestiune a colectei pentru monumentul lui Iancu éráși publică „Budapesti Hírlap“ o corespondență datată din Sibiu, 29 Nov. Se dice în acătă corespondență, că procuratura r. din Alba-Iulia a aflat semnele unei defraudări în așa măsură, încăt s'a vădut îndemnată a *disune imediat arestarea lui Tit Liviu Albini*. Albini, dice mai departe corespondența fôiei unguresoi, „nu pôte aduce alt motiv pentru apărarea sa, decăt că banii, după cum dovădesco actele, ce le are la mână, i-a trimis lui Slavioc în Bucureșci, ca să-i păstreze. Aici (adeocă în Sibiu) fă oine era convins, că acum Slavioc nu numai va recunoșce, că banii sunt la el, dăr îi va și trimite acasă, ca pe amicul său Albini să-l libereze din temniță... Slavioc însă e mai geta să lase pe amicul său să suferă în temniță ca defraudator ordinar, dăr banii ou nici un preț nu vré să-i trimită“.

Corespondențul fôiei unguresoi pretinde a soi încă și aceea, că Slavioc a cheltuit banii ou ortacii săi dela „Tribuna Poporului“ din Arad și că s'ar fi adresat și cătră „vechiul său protector Sturdza ou rugarea, ca din vre un fond de dispoziție, sau alt isvor ofișos să-i pună la dispoziție suma de mai sus, dăr Sturdza nu l'a putut scôte din încurcătura, deorece numai la sfîrșitul lunei trecute a trimis la Arad prin secretarul instrucțiunei publice S hleanu 12.000 de franci. Din acătă sumă însă n'au putut pune la loc fondul pentru monumentul lui Iancu, de-o parte pentru că n'au cređut, că în adevăr procuratura reg va întreveni, é de altă parte acei bani voiesc să-i folosescă pentru cheltuelile mării acțiuni naționale, ce se dice, că o va porni V. Lucaș“ etc.

Fôia unguresocă, se 'nțelege, tôte acetea le spune ou o vedită bucurie și la urmă își exprimă dorința, ca guvernul să urmărescă în viitor ou mai multă atențiune cestiunilor financiare ale Românilor.

Producțiune în Făgăraș.

Societatea română de diletanți „Progresul“ din Făgăraș arangiază: Dumineocă în 5 Decembre 1897 în sala hotelului „Lauritsch“ o serată literară musicală, ou următorul

Program: 1) G. Dima „Cucule cu péna sură“ eșecutată de corul societății; 2) Naum „Papinian și Vespasian“ dialog predat de d-ni Vic. Fulicea și I. Dejenariu jun. 3) „Carmen Silva și povestile Peleșului“ disertațiune de I. Muntean. 4) Duet de oțetă, două piese eșecutate de d-sôrele Iulia Toflea și Heli Ghimbășan. 5) V. Alexandri: „Groza“ poesie declamată de N. Aron. 6) Vidu: „Stelele“ solo cântat ou acompaniament propriu cu oțetă de d-sôra Iulia Toflea. 7) D. St. Racoianu: „Ași vrea numai ou o vorbă“ duett eșecutat de d-sôrele coriste ale societății. 8) Melodii naționale eșecutate de orchestra societății. 9) Tanașescu: „Luna Maiu. G. Dima: Hei leliță coruri mioste eșecutate de corul societății.

Inceputul la 8 ore seara, la mesă. Invitări speciale nu se fac.

Dr. Ioan Turcu,
președinte.

Berescu,
secret.

Corespondența „Gaz. Trans.“

De lângă ruinele Sarmisegetusei.
1 Dec. n. 1897.

Stim. D-le Redactor! Tôte gîzetele au adus rapôrte despre critica stare, în care a ajuns tractul protopopesc gr. ort. al Hategului, cari mai mult s'au mai pîn, tôte atribuie marea stagnare nedestoiniciei administratorului protopopesc Nicolae Sinoa din satul Biscarea.

Ca dovadă a acestora concedeti. D-le Redactor, să vă descoper și eu un caz, ce taje adênc în vietă noastră națională:

In comuna Sănoetru, care are 2 filii Uenio și Săcel, trei comune compact gr. ort., au sustinut totdeuna o școlă confesională, ou învățătorii cei mai buni.

Venind la ocărnuire actualul administrator protopopesc Nicolae Sinoa, acesta s'a propus reformarea cauzei școlare în întreg tractul prin strămutarea învățătorilor, é în acest cap de operă s'a încurcat într'atăta, încăt la multe școle nu a putut întregi posturile învățătoresci până aproape acuma, din cauza controverselor ivite între comune și administratorul protopopesc, în unele comune însă, ca Sănoetru ou filiele (apoi Federi-Fizesoi Petrița etc. etc.) școlile au rămas în mâna sorții fără învățători.

In comuna acătă astăci nu se afla nici școlă, nici preot, nici învățător și astfel poporul orbecă în întunec, căci nimeni nu se interesază și pe nimeni nu l dore de sôrtea lui.

Actualul administrator protopopesc nu a voit să iasă la față locului să cerce vin decarea rului nici după ce i-s'a făcut cunoscută critica stare, în care a ajuns școlă din Sănoetru, ci pentru scopul acesta a pretins dela comună să i-se plătescă înainte 10 fl. drept recomensă a ostenelelor sale altcum nu merge, precum a și făcut. Asemenea și mai bine pretinde și dela alt comune, măcar că tôte sunt foarte sêrace din care cauză nu pot suporta astfel de cheltueli grase.

Organele statului, profitînd de neinteresarea Românilor, s'au îngrijit ele de școlă, ou delaturarea caracterului confesional. Astfel în săptămâna trecută au închis o casă, ca cu 1 Ianuarie 1898 să se deschidă de-ocamdată școlă comunală. Plin de indignare dicem acum: precum îngropăm noi trista suveniră a anului 1897, așa îngropă părintele Sinoa școlă confesională din Sănoetru! Avis Excelenței Sale Metropolitanului din Sibiu și Preavenatului Coșistor, cari ne-au dărut un asemenea administrator!!

Am înțeles, că d-l administrator protopopesc pretinde chiar și dela bieșii învățători bani sub deosebite pretexte. Se vede, că d sa se cugetă a fi la începutul secolului present, cînd dăscălel trebuia, după ce a împărțit plata cu popa din sat, să o mai zecimeze și ou protopopul!..

Destul că școlă din Sănoetru a dispărut din rîndul școlilor confesionale, căci „om de mîntuinață nu a avut“. Cei vinovați vor avé să-și dea sémă înainte națiunei în lumea acătă. é în cealaltă în naintea părintelui ceresc, că nu și-au împlinit chemarea.

Incă odată: Avis căpeteniilor noastre din Sibiu!

Ulpiu.

Adunarea generală electorală a celor patru cercuri, conchiămată de comitetul sășesc al Țării Bârsei, s'a ținut ađi d. a. în sala otelului Central. Au fost ca la o mie de alegători. Și Ungurii s'au prezentat în număr mare.

I s'a propus adunării să primescă rezoluția cunoscută a comitetului cercului Sibiu-Cristian cu adausul, că decă proiectul de lege pentru maghiarisarea numelor localităților va fi admis în desbaterea camerei, deputații din Țera Bârsei să iasă din partida guvernamentală.

Acătă rezoluția, după câte-va vorbiri avîntate și bine argumentate, s'a primit cu însuflețire, după ce și deputații presentți Hintz și Schmidt s'au pronunțat pentru ea, cel din urmă lășându-și deschisă o portită: „decă nu se vor face modificări în proiect“.

Ungurii, cu popa calvin în frunte, au încercat să protesteze dicînd, că deputații sași, fiind aleși de partida liberală saso-maghiară din acest județ, nu pot să facă nici un pas fără invoirea acestei partide, dăr declarația lor a fost combătută și respinsă de covârșitorea majoritate a Sașilor.

ULTIME SCIRI.

Praga, 1 Dec. Dr. Francisc Rieger, cunoscutul spriginitor al sistemului federalist, a dat o proclamațiune în numele partidei *Cehilor bătrâni*. In proclamațiune se dice, că evenimentele politice din urmă au dovedit, că o grupare de stat, cum e Austria, nu pôte fi condusă prin un parlament central și că tot mai evidentă apare necesitatea, de a se da o estindere cât mai mare autonomiei dietelor provinciale și dreptului electoral pentru aceste diete.

Praga, 1 Decembrie. Aici domnesce o dispoziție adevărat revoluționară. In întreg orașul de nonștrații și turburări în mari dimensiuni.

Intre miliță și tărburători s'au întemplat atacuri vehemente. Miliția încercă să împărștie multimea cu baionetele. S'au întemplat numeroșe vulnerări.

Viena, 1 Dec. Astăci, după ce baronul Gautsch s'a prezentat în ședința comitetului eșecutiv al partidelor majorității, s'a răspîndit scirea, care a produs o uriașe senzație, că de-ocamdată camera nu va ține ședințe, ci guvernul în sensul §-lui 14 al legii imperului, va primi imputernicirea de a conduce el afacerile.

Viena, 1 Decembrie. Fôia oficiocă publică un *autograf preavînt*, ce a fost adresat contelui Badeni. In acest autograf Majestatea Sa exprimă în termeni foarte călduroși *multămită și recunoscință lui Badeni*.

Praga, 2 Dec. Aici a izbucnit erii seara o adevărată răscolă. Plebea cehică domină tôtă Praga. Casele Germanilor și Evreilor au fost mare parte distruse și jăfuite. *Intrêga garnisonă, 17 bataliune și 2 escadrone, n'au fost în stare să suprimé răscolă. Până la miezul nopții au fost mai multe persoane ucise și peste 150 rănite cu arma său prin împușcături. Mai multor clădiri li-s'a dat foc, dăr au fost stinse.*

Proprietar: Dr. Aurel Mureșlanu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Decembrie 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.40
Renta de corone ung. 4%	102.05
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.05
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.80
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.75
Bonari rurale ungare 4%	97.90
Bonari rurale croat-slavone	97.90
Imprum. ung. cu premii	153.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de argint austr.	102.35
Renta de hartie austr.	102.35
Renta de aur austr.	122.80
Losuri din 1860	143.00
Actii de-ale Banței austro-ungar.	946 —
Actii de-ale Banței ung. de credit.	389.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	355.30
Napoleonori	9.55
Marci imperiale germane	58.95
London vista	120.05
Paris vista	47.65
Rente de corone austr. 4%	102.35
Rente italiene.	45.20

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Decembrie 1897.

Bancnota rom. Cump.	9.48	Vend.	9.50
Argint rom. an. Cump.	9.42	Vend.	9.44
Napoleon d'or. Cump.	9.52	Vend.	9.54
Galbeni Cump.	5.60	Vend.	5.64
Ruble Rusesci Cump.	127.1/2	Vend.	—
Marci gemane Cump.	58.60	Vend.	58.80
Lire turcesci Cump.	10.70	Vend.	10.77
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vend.	102.—

A N U N C I U R I
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Nr. 18248—897.

PUBLICAȚIUNE!

Publicațiunea din 12 Novembre a. c. Nr. 17300/97 referitoare la predarea furnisării petrișului receriveră pentru conservarea șoselelor în suburbii și împrejurimea Brașovului în anii 1898, 1899 și 1900 **să dechiară prin această de nevalabilă.**

Brașov, 27 Novembre 1897.

1435,1—1 **Magistratul orașenesc.**

Nr. 18341/897.

Publicațiune

Joi în 9 Decembrie a. c. la 10 ore înainte de prânz se va ține predarea minuendă a curățirii locului tîrgului de vite, situat la marginea Brașovu-

vechiului. Curățirea se dă pe cale scripturistica de oferte și pe durată an. 1898.

Reflectanți au de a-și ascerne ofertele scripturistice, sigilate, prevădute cu timbru de 50 cr. și vadiu de 5%, până la amintitul termin la oficial orașenesc economic.

Ofertul are se conțina suma de rebonificare pretinsă în țifro și litere precum și dechiarațiunea, cum-că oferentului i sunt cunoscute condițiunile de oferte și că se supune lor necondiționat.

Condițiunile acestea se pot esamina în decursul orelor de oficiu la amintitul-oficiu orașenesc economic.

Brașov, 25 Novembre 1897.

Magistratul orașenesc.

„THE GRESHAM“

Societate Englesă pentru asigurarea vieții

Fundată în anul 1848. **in Londra.** Fundată în anul 1848

au infiintat cu începerea dela 1 Septembrie a. c. o nouă

modalitate de asigurare a împrumuturilor hipotecare,

care face posibil fie-cărui proprietar de pământ sau de case, a cărui avere imobilă este încărcată cu datorie hipotecară, în schimbul unei taxe neînsemnate se asigure familiei sale avantajul, **că în cas dacă ar muri** în decursul termenului de amortisare **se-i remana proprietatea hipotecară liberă de datorie.**

Pintr'o astfel de asigurare a datoriei hipotecare, societatea în schimbul unei taxe anuale foarte neînsemnate, ia asupra-și obligamentul, că la mórtea părții contrahente, întempe-se aceea ori-și când în decursul termenului de amortisare, se plătescă imediat băncei împrumutătoare restul datoriei hipotecate, punând familia în posesia proprietății libere de datorie.

La încheierea acestui soiū de asigurare este cu totul indiferent, dacă împrumutul este contractat de acuma, ori mai de mult, de-ore-ce taxa anuală se calculează numai pentru timpul restant.

Condițiunile sunt clare și pot fi înțelese ușor de ori cine.

Procedura de contractare la asigurare nu este împreunată ou nici o greutate.

Informațiunii mai detaliate oferă :

Szepessy Lajos,

representantul pentru Ardeal al secțiunii de împrumut hipotecar a

societății englese de asigurare pe viață „The Gresham.“

Cluj, Trencsen-tér Nr. 1, (casa proprie).

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicele la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutiioriginale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilū numai, decât fiecare sticle este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylicū)

La întrebuițarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov : la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

La prea înaltă poruncă a Majestați Sale c. și r. Apostolice, a

XIX. Loterie de stat c. r.

pentru scopurile de binefacere ale armatei comune din monarchia.

Acesta Loterie de bani — unica în Austria legal concesionată — constă din 7298 câștiguri în bani gata cu suma totală de

341,684 Coróne.

Câștigul principal:

160.000 Coróne.

Pentru plată câștigurilor garantéză Direcția c. r. a loteriei. **Tragerea urméză fără amânare în 16 Decem. 1897.**

Un los costă 2 fl. v. a.

Losuri se capetă: la despărțământul loteriilor de stat în Viena Riemergasse 7, la colectanții de loterie, la oficiile de dare, poște-telegraf și căi ferate, la case de schimb etc.

Planul loteriei pentru cumpărător gratis.

Losurile se vor trimite libere de porto.

Direcția c. r. a loteriilor de stat. Secția loteriei de stat.

1406. 8—10

Lucrări de legătorie de cărți.

Wilhelm Haydecker
legător de cărți, și lucrător de galanterii,
Brașov, Strada Porții Nr. 22.

Recomandă Onoratului public dela oraș și dela sate

Legătoria sa de cărți,

ce esistă de 14 ani cu cel mai bun renume și este mult mărită și din nou arangiată cu 9 mașini diferite.

Se efectuesc tôte lucrările ce cad în sfera legătoriei de cărți, dela cea mai simplă carte de școlă legată, pâna la cea mai fină legătură de lux în piele, catifea, mătase, pluș, pânză etc. esecutând cât se pôte de bine și de esact.

Avënd lucrătorii de tôte specia escelent pregătiți, acesta legătoria de cărți pôte se esecute iute și foarte ieftin tot ce se pôte cugeta mai bun în aceste lucrări.

Lucrări de galanterii, passepartout, cartonage etc. în tôte esecutiunile posibile.

Despărțământ deosebit pentru legarea cărților comerciale, protocollelor pentru autorități și oficiilor comunale, cu un personal anume instruit pentru acesta; cel mai durabil și cel mai practic mod de legat.

Tipăresce inscripțiunii pe pantlici de cununi și la stéguri etc.

WILHELM HAYDECKER,

legător de cărți,

Strada porții Nr. 22.

15—0

Strada porții Nr. 22